

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Sanctissimæ Virgini Theresiæ Clarissimi Carmelitarvm Discalceatorvm
Ordinis Parenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](#)

SANCTISSIMÆ
VIRGINI
THERESIAE
CLARISSIMI
CARMELITARVM
DISCALCEATORVM
ORDINIS PARENTI

NON debui inter mortales , quorum gratia stu-
diumque favendi exiguis terræ limitibus defi-
nitur , nihilque in superos potest , D. Thomæ
Aquinatis Theologiam traditurus , patroci-
nium querere ; & sanctissimo viro , cui sapientia supra
humanam , nomen Angeli meruit , injuriam facerem ;
si Mæcenati infra ejus magnitudinem & fœlicitatem po-
sito supplicarem , vel ejus partes defendendas commit-
terem . Sed nec alteri inter Divos , quam Tibi , ô DIVA
VIRGO THERESIA , clarissimi Carmelitarum Discal-
ceatorum instituti Parens , hoc opus nuncupare debui ;
cum non alteri quam Seraphicæ Virginis , Angelicum Do-
ctorem Scholæ suæ causam commendari , Discipulorum

opera , studiorumque fructus offerri velle , existimandum sit. Et sanè , cùm plurimæ rationes sint , quæ hoc à me obsequium postulare videntur , postulant maximè ; tum summa cum sanctitate conjuncta sapientia in Virgine , cui nimirum supplicare Theologos , quæ jus aliquando sapientissimis viris dixit : tum deinde , sacri Ordinis Carmelitarum Discalceatorum præstantia , & ab incunabulis cum Ordine D. Dominici initum servatumque fædus ; ac demum grati animi sensus , quem palam & pari officio testari aequum sit , quod præstantissimi Philosophi Complutenses , & Salmanticenses Theologi , non alteri quam D. Thomæ sua opera , & labores scholasticos nuncuparint . Sed quis unquam satis amplis laudibus infusam menti , ô DIVA VIRGO , supra felicissimum ingenium & naturæ suas opes explicantis dona , gratiæ cœlique muneribus cumulatissima , sapientiam commendet ? Utinam præclarissimos in Cantica Cantorum commentarios , quos amor tantorum arcanorum conscius scripserat , demissor de Teipsa existimatio , Ecclesia fruendos non eripuissest . Eset sanè , quo in admirationem omnium ingenia raperentur , & cœlestes delitias animæ in cellaria inductæ , inter purissimos sponsi amplexus , suspirantis & languentis disceremus . Ecquis enim Dei animæque casti connubij jura , dotes , delitias , verius scribere potuit eà Virgine , cujus vitam sacri Cantici partem non ultimam fuisse dixerim ; cui duntaxat ea quorum sensum gustumque , amoris secretorum non ignara , deliciarum particeps , sponsique sponsa percipiebat , scribenda erant : cùm cœlestes spiritus divino igne ardens tumidumque pectus sagittis configerent , & patefacerent viam amori : cùm toties ut cœlestibus delitiis imponeretur modus , ipsa languens & exhausta fragilitas corporis , & mortalitas postulabat , quæ tantam deliciarum vim & amoris impetum non sustinebat . Sed hæc divini amoris & sacri Epithalamij arcanorum jactura , quæ scripseras , & quæ vix nisi Catharinæ Senensi , Tibique

pares animæ caperent, compensata est utilioribus libris,
quos ut æternae pietatis & sapientia monumenta Eccle-
sia reliquisti. Sed quām magnā suplectili exornandis
animis, quām instructo armamentario expugnandis
dæmonibus, quām munitissimā arce defendendā religio-
ni, libris à Te editis Christianam Rempublicam locuple-
tasti! Adeò colenda fovendaque pietati opportunos Ec-
clesia existimavit, ut votis publicis fideles efflagitare
jusserit, Cœlestis hujus doctrinæ pabulo enutrirī. *Æ-*
Ecclesias in oratione S. Theresia,
Æcclesia in oratione D. Thomæ
quissimum sane Ecclesia consilium ac votum, quo nihil
minus Seraphicæ Virgini, quām Doctori Angelico con-
cessum est; cuius doctrinā fideles imbui, quæ docuit intel-
lectu conspicere, votis etiam publicis, Ecclesia filiorum
salutis sollicita, postulare jubet. Meritò equidem, cūm ni-
hil ultra deesse Ecclesie, nihil majus ad religionem tuen-
dam, ad colendam pietatem, Doctoris Angelici libris
Theologicis, & Seraphicæ Virginis libris asceticis optan-
dum videatur. Sed quid cœlestium arcanorum, divina-
rum rerum, Theologiæ infuse, non tam labore, quām
amore comparata, sapientiæ sponsam latere potuit? Cum
cœlestis ille nuncius, singulari beneficio pectori clavum in-
fixit, non amori solum, sed & sapientiæ viam patefe-
cit, ut aperto & patenti sacris ignibus, divinis lumini-
bus, felici vulnere saucia lataque exclamare potueris:
Clavus penetrans, clavis referans factus est mihi.
D. Bernard. sen. 61. in Cat.
Norunt sapientissimi Theologi Salmantenses sapien-
tiam Matris, quam grato animo, laureatam Magi-
stram, in Angelicis enutritam gymnasii, in æthe-
reis eruditam Academiis, divinorum arcanorum my-
stam vocant; à qua de rebus difficillimis, si quas Theolo-
gia habeat, Angelorum locutione & illuminatione,
quibus invicem, vel inferioribus suos conceptus men-
temque aperiunt, plurima didicerunt. Novit & ille
piissimus, & juxta doctissimus Theologiae Professor,
qui superioribus annis, Massiliae in Gallia Narbonensi,
Anno 1665.
Thesibus publicis, difficillimas de Gratia questiones,

ex scriptis , juxtaque mentem D. Augustini , D. Tho-
mae , & sanctissima Parentis Therese , cum omnium ad-
miratione & plausu propugnavit . Sed quid his diu-
tius immoror , nec ad culmen gloriae , quo me Therese
vocat contendō ? Quid majus unquam vidi stupens or-
bis , & miraculo proprius ; Virginem sanctissimam , am-
plissimi Ordinis effectam Parentem , quae viris jus di-
ceret , cui viri obsequerentur ? Dixerim Te verius , ô
DIVA VIRGO , quam Sarah illam , cui Abraham pa-
rere jubetur , veterem soluisse sententiam , & impositam
Eva pñnam , sexusque conditionem , aut dedecus depu-
lisse . Te viri matrem , Te viri Magistram agnoscunt ;
cui parere sibi honori tribuant , & cui mibi audire videor
nedum mortales , sed & cælites , tum rei magnitudine ,
D. Am-
brof. de
Instit.
virg.
cap. 5. tum novitate provocatos , ita inclamare : Veni Eva
jam Sara , de qua dicatur viro , audi Sarai uxorem tuam :
sis Tu licet viro subdita , quia esse Te deceat , cito ta-
men solvisti sententiam , ut Te vir audire jubeatur .
Dixerim Te Deboram sapientiam , & imperio in viros ,
judicandique potestate per celebrem , que viros hortata ,
erectoque vexillo , virilis animi dignissimæ fortitudinis
exempla demonstravit . Nunquam magis in oraculi mo-
dum , quam de Te dici illud potuit : Multi antea judi-
ces in Israël , sed nulla ante Te Judex fœmina . Quid
memorem heroas Ecclesie , Divos Basiliū , Auguſti-
num , Benedictum , Dominicum , Franciscum : qui pri-
mi arenas ingressi , incertum an milites , an duces , plus
fortitudine quam prudentiam valuerint ? Multi equidem
judices in Israël , sed nulla ante Te , ô DIVA VIRGO ,
judex fœmina , que viris exemplum fortitudinis esse po-
tuerit , que belli suscipiendi in castris Domini , prima
vexillum tulerit , docueritque viros arma tractare . Ni-
hil est quod Synagogæ Ecclesia invideat : Theresiam
vidit , altiori spiritu , melioribus fatis , & in graviori
certamine , hortari viros , & in hostes accendere . Puta-
res revocatis temporum vicibus ,

D. Am-
brof. de
viduis.

ut Debora quondam
Duceret instructas post fortia classica turmas ,
Et mulier sumpto præcederet agmina signo,
Mirantes hortata viros: quos ipsa ferocem ,
Exemplo , verboque monens , accedit in hostem.
*Iuverit quidem Theresiam Ioannes à Cruce , vir sanctitate & doctrinâ eximus , & primus duxque futurus , nisi Theresia primas tulisset . Sed velut alterum Barac dixerim datum Theresiae , quam sequeretur , non quam duceret : & mihi Theresiam audire videor , ingenti animo Iulic. 4
jura dantem , primasque ferentem , non reputabitur tibi victoria hæc , sed in manu mulieris tradetur . Vna enim Theresia est , quæ totam victoria laudem reportavit , sub cuius vexillis cæteri milites , dato sacramento , ejus que fortitudine accensi pugnavere : hæc una fœmina iudicavit , fœmina disposuit , fœmina prophetavit , fœmina triumphavit , & præliaribus intermixta copiis , imperio viros docuit militare fœmineo . Sed quid Te , ô DIVA THERESIA , cum illustribus veteris testamenti fœminis conseruo , quibus nihil felicius contigit , quam ut egregiis licet virtutibus , obscuris tamen velut umbris , levibus que figuris , illustriora quæ à Te gerenda erant , & quibus parabant hominum fidem , facinora significanter . Nihil ultra verum dicam , si Te cum Elia sanctissimo vate , & Carmeli incola , quem parentem agnoscebas , contulero , & brevi hoc discrimine , ab illo , à Te Carmelitis beneficia collata distinxero : dedit ille nomen , sed Tu dedisti salutem . Hoc Adamum inter & Noënum intercedere discrimen è Patribus quidam egregiè animadvertisit : Adamus primus hominum parens , summâque rerum potitus , velut in exercitium potestatis , & juris , specimenque sapientia , quæ valebat , noscebatque rerum virtutes , & officia , animalibus nomina imposuit : verum honoratior dominus Noëmus , qui animalia à naufragio erepta , navi , quæ pereuntis orbis reliquias ferebat , reparando & re plendo iterum mundo servavit . Dedit ille nomen ,*

Alcimus
Avitus
Vicen-
neus
ad so-
torem.

Ambr.
l. de Vi-
duis.

Basil.
Seleu-
cieni.
cyat. 6.
de Nec.

*Adamus scilicet, inquit Basilius Seleuciensis, Noënum
allocutus, sed tu dedisti salutem. Atqui & eadem colla-
tio, idemque discriminem beneficiorum, quæ à Te, ô DIVA
THERESIA, & à sanctissimo Vate Discipuli Carmelitæ,
utroque parente felices perceperunt. Dedit Carmeli in-
cola Elias nomen: amplissimum sane, quodque in me-
moriam revocat antiquissimum illud legis veteris insti-
tutum, quod unicum à Synagoga in Ecclesiam transiit,
hominum non tam Eremitarum, quam Prophetarum,
in Carmelo degentium; non procul à Nazareth urbe
per celebri, quam Christus & Diva parens incolebant;
ut verosimillimum sit Eliæ Discipulos, Carmeli inco-
las, Christi Matrisque Virginis domum frequentasse;
& interdum forsitan Christum & Divam parentem in-
visisse Carmelum. Sed dederit Elias nomen; at Tu,
DIVA VIRGO, dedisti salutem: revocata posterioribus sa-
culis puriori regulâ, & quâ duplicem Eliæ spiritum,
nec uni duntaxat Elisæo, sed infinitis propemodum
Discipulis impertitum revocasti: ut mihi videaris, ven-
turo iterum Eliæ Discipulos sociosque parasse, quos ipsa
aliquando propheticō lumine in extasim & superatis
temporum spatiis rapta vidisti, cùm ultimus casus, ul-
timaque conflagratio huic orbi crudelibus Antichristi
bellis denuntiabitur, defensæ fidei, victique Antichristi
laudem reportatueros. Quid memorem virtutes ceteras
quæ stupentem aliquando orbem tenuere; quibus plu-
rima addidisti, quæ posteris exemplo esse possint; aut
verius quæ non tam æmulentur, quam ad eorum ma-
gnitudinem suspirent? Quis enim adeò erecti supra com-
munes virtutis leges animi, ut illo ingenti voto, Deo
semper placendi, sectandique meliora, quæque magis
in divinum honorem cederent, sese auderet astringere,
quod sola post hominum memoriam, & pene in cœle-
stium mentium invidiam emisisti? Durum sane & gra-
ve imposuisti mortalitati onus, quam ad tantum fasti-
gium, & post tria vota, quibus nil ultra viris reper-*

tum fuerat , plus ultra duce Virgine posse pervenire
docuisti . Hæc sane singularia , quæ miraculis quam vir-
tutibus propiora , orbi stupenti Theresia ostendit , &
quæ cum omnium commendationem mereantur , om-
nium tamen longè superent . Vtinam , ô DIVA VIRGO ,
ad tantum fastigium , naturæ , virtutis , gratiæ , quâdam
contentione evecta , non inferiora tantis dotibus , tot
miraculis verba reperirem , tuæque sapientiæ & virtu-
tibus paria ; quibus novum iter , novum callem tuis so-
lum calcatum vestigis aperuisti , in quo Te sequi nemo
audeat : quibus Saram , quibus Deboram imperio in
viros , quibus sanctissimum Eliam puriori & sanctiori
instituto , tantum non superasti . Hoc saltem integrum
Theologiæ meæ opus , quod supplex offero , velut am-
plissimam orationem , quâ Tuis virtutibus , Tuæ sa-
pientiæ , Tuæ felicitati applando , velim accipias :
& me felicem habeo , si hac scriptione , quam non hac
solum forsitan etas leget , velut longâ , & apud poste-
ros duraturâ testificatione , meum erga Te animum ,
observantiam , cultumque approbavero . Sed præterea
hoc etiam qualecumque opus Tuo nomini nuncupo ,
Tuique accipient velim , in argumentum fæderis , quod
ipsa inter Carmelitarum & Dominicanorum Ordinem
prima sanxisti , & nos inviolatum , quâ vires ferent , nullis
artibus parcituri servabimus . Quas Tibi grates , ô DIVA
VIRGO , Dominicani rependant , quo animi sensu , quo
plausu illud excipient , sibique gratissimum testentur
cum insigni adeò in nos benevolentia , quam miro inge-
nij acumine condiebas , ut vel ipsa festivitate summe
placeret ; Te Dominicam in Passione nuncupabas ; pro-
fessione scilicet , & voto Carmelitam , affectu & amore
Dominicanam . O Diva vicissim affectu , & ut Tuo verbo
utar minori elegantiâ , eodem jure quod à Te nobis con-
cessum nemo invideat , Passione soror ; quibus a-
quum est , Te à nobis , quos tantum amaveris , officiis
coli . Sed non injuria dixerim , id D . Dominico Tibi

Author
notarū
in Epis.
16. D.
Theres.

etiam curā , affectuque parenti ; id ejus Ordini , ejusque
filii debebas . Nulli enim Te unquam dum inter mor-
tales ageres , & per varia rerum discrimina , eximia vir-
tus exerceretur , aut impensis coluerunt , aut prompti-
tiori animo , & feliciori successu , suam operam contu-
lerunt . Hac sane provincia Prædicatorum Ordini de-
mandata videbatur : atque ut pauca percenseam quæ
inter utrumque Ordinem ab incunabulis initum ser-
vatumque fœdus probent : ducet candidum & præcla-
rissimum eorum agmen , quibus tanta felicitas conti-
git , ut sanctissima Matri Theresiae in restituenda
Carmeli gloria , suam operam navarint , D. Vincen-
tius Ferrerius , sui sæculi Apostolus , nullique prædi-
catione divini verbi secundus : qui futurum olim Car-
meltarum discalceatorum Ordinem prænuntiavit ; cum
D. Vin-
cent.
Ferrer.
de vita
spiritu. c.
ultimo.
V. Hi.
stor.
Carm.
discal-
ceat. in
pref. s.
ultimo , quæ singulariter & assiduè meditanda dixit ,
ultimo loco reposuit statum virorum Evangelicorum
futurum ; quos ita paucis magis Prophetæ spiritu , quam
oratoris arte ad vivum expressit , nihil , inquit , cogi-
tantium , aut loquentium , aut saporantium , nisi solùm
Iesum Christum , & hunc crucifixum : nec de hoc mun-
do curantium , siue oblitorum , supernam Dei & Bea-
torum gloriam contemplantium , & ad eam medullitus
suspirantium , & ob ipsius amorem semper mortem spe-
rantium , & ad instar Pauli dicentium , cupio dissolvi &
esse cum Christo . An non hæc suis lineamentis , & co-
loribus expressa Carmelitæ species , cui vix ullum est cum
hominibus & mortalitate commercium ? Plura addit D.
Vincentius quæ certis argumentis & traditione compro-
batum est de Carmelitarum discalceatorum instituto di-
xisse , quorum jam propheticâ visione se solabatur , &
suorum temporum infelicitatem leuius ferebat . Quid
non egisset Vincentius , si vixisset èa etate , cum prima
hujus instituti fundamenta posita sunt , & simul virtu-
tes , quas pravitas naturæ , & calamitas sæculi , hæresum
errorumque feracissimi , exilio damnaverat revocatae ,

Carmelitarum novis adibus, velut suis domiciliis alterisque sedibus moratura. Sed hanc Spartam ejusdem instituti, suique zeli successoribus Dominicanis adorandum reliquit. Cùm D. Ludovicus Bertrandus, vir ingentibus virtutibus ornatus, cuius propè diem solemnem inaugurationem & anno 1600 expectamus, Hispaniam omnem suæ sanctitatis famâ repleret; & tum, ô DIVA VIRGO, agitares mente egregium illud facinus, novam Carmelitarum instaurationem: existimasti nihil Tibi tentandum, nisi sanctissimi viri consilium mentemque agnovisses. Datis Epistolis sententiam rogas; annuit que vir sanctissimus, & post tres solidos menses, quibus nova animi contentione, ferventioribus solito precibus divinum numen solicitavit; rerum omnium serie, futurique Ordinis cumulatissimâ gloriâ divinitus agnita, certus rescripsit; admovendam esse operi manum, & post quinquaginta annos, nullum futurum clarorem in orbe Ordinem, nullique sanctitate & doctrinâ inferiorem, quem Diva moliebaris: quo responso, velut oraculo e cœlis accepto, nihil cunctatum amplius, iactaque primæ instaurationis fundamenta, & sanctissimi viri oraculum & votum, brevi eventus subsecutus comprobavit. Sed singulari in Dominicanos Numinis beneficio, qui tum in cathedra D. Petri sedebat, regebatque Ecclesiam; is erat Pius V. cui parem à pluribus seculis Roma non viderat, & cuius breviores quam res Ecclesiae postulasset, vitam etiamnum fuisse dolet. Sed quis unquam Carmelitarum instauracioni impensis favit, praefectis sapientissimis viris, qui novum & nascens institutum, quod multorum invidia petebat, summâ potestate defenderent? Quin etiam tantâ Tui admiratione tenebatur, ea Te benevolentia, quam summae virtutis similitudo conciliaverat, prosequebatur; ut e terris cœlos commigraturus, hoc sibi deesse noluerit, ut ad metam ad quam celerrimo gradu contendebas, suis adhortationibus incitaret, & nova

Histor.
Carm.
discal.
ccat. 1.
2. c. 3.

Histor.
Carm.
parte 2.
lib. 1.
cap. 1.

é iij

instauratiōni promovendæ, opem quamplurimam fer-
re poterat cœlis inter Divos receptus, polliceretur.
Vnum tamen deesse videri potuit ad cumulatam familiæ
Dominicane gloriam; qui eā ætate Hispanias, & Ec-
clesiam omnem illustrabat, Ludovicum Granatensem,
sui Ordinis egregium ornamentum, eodem loci Tecum
degisse: Hic enim Tibi pro ceteris unus ad depellendos
etiam doctiorum hominum timores, & incompositos
vulgi rumores sedandos satis fuisse: nec dubium quin
unum ceteris anteposuisses, cui propensum adeò ani-
mum, quem à Te eximia viri in pertractandis Reli-
gionis salutisque rebus peritia, ac virtus promeruerant,
ita testatum voluisti; ut transmissa ad eum Epistolæ di-

D. The-
resa E.
pist. 12.
ad Lud.
Gran.
xeris, inter plurimos qui ipsum ex animo colerent &
amarent, Te unam esse: atque hujus libros asceticos,
quos tanto emolumento, tantà voluptate perlegebas,
ita pene impatiens desiderium excitasse ipsum de facie
noscendi, ut ipsum aditura nulli labori pepercisses, nisi
sexus ratioque vivendi Virginis Deo sacrae vetuissent.
Verum nihil eā etiam parte, aut Dominicanorum glo-
riæ, aut Tuis votis deperiit; cum non defuerint viri
sapientissimi, qui Granatensis desiderium levarent, &
quas ab ipso partes exegisses, implerent. Primus intereo
qui Te proprius & intimius norunt, suamque operam
contulerunt, is fuit Petrus Ibagnes, vir summae erudi-
tionis,

Vide D.
Theresa E.
Epist. 12.
ad Pe-
trum I.
bagnes.

suebat, & quā, Tibi à confessionibus, autoritate va-
lebat, jussit ut integrum vitæ seriem, & ex ordine, cœ-
lestia dona, & quæ legimus miracula scriberes. Sed
quā amplissimam mercedem officiorum quæ Tibi ex-
hibuerat, seu in construendis sacrarum Virginum ædi-
bus, seu in elevandis & amoliendis gravibus impedi-
mentis, quibus hominum invidia, furorque dæmonum,

D. The-
resa E.
Epist. 12.
ad Pe-
trum I.
bagnes.

divinum opus retardabant, consecutus est! Refers vi-
sam à Te sanctissimam Virginem parentem, quæ ip-

sum ueste candidissima indueret , tanquam donativo
& præmio , quod in construendo D. Iosephi Monaste-
rio suam operam contulisset , quâ ueste velut cœlesti
symbolo & sacrâ oppigneratione , reliquam vitæ partem
summa innocentia transigendam , omnique lethali cul-
pâ immunem promitteret , & conferret . Sed quid de
Dominico Banne dicam , minus suis scriptis , quam
tuâ commendatione claro : qui nulli unquam in Tuis
ceptis promovendis , affectu , obsequiis , & laboribus
cessit : & quo non alterum forsitan majori vicissim affe-
ctu prosecuta es , & dum in humanis ageres coluisti ?
Is est quem unum penè ex omnibus , amplissimo titulo
& Patris & Domini appellabas : cui tantâ necessitudi-
ne , & animi confessione jungebaris , ut hanc exactissi-
ma amicitiae legem tibi positam scriberes , quod ipse vel-
let Tibi probari , quod nollet displicere , & quadam ve-
luti incantatione in ejus consilia mentemque rapi , nec
posse dissidere . Quâ Te debuit post hac , ne se tanto
fædere , tantâ hujus amicitiae felicitate indignum pro-
baret , studio colere ? Nulli labori parcebat ; nullo pe-
riculo terrebatur : hic , cum aliquando commotum vul-
gus ad prima domus , quæ sacris virginibus parabatur ,
fundamenta convellenda penè cæcus furor armasset , in
mediam turbam irruit , & authoritate quâ plurimum
valebat , ac eloquentissima oratione turbulentorum homi-
num audaciam impetumque repressit : quod tanti Nota-
rum in Epistolas Divæ Virginis auctori visum est , cum
ex ea domus erectione , quæ cæteris forma futura erat ,
aliarum ædium sors fortunaque penderet , ut scripsérit ,
(quod ne sibi quisquam nostrum tribueret , ipsa modestia
animi , nihil de se altius , tacitis etiam meritis laudi-
bus jactantis , vetabat :) vel eâ solim ratione , magnâ
ex parte Familia Dominicanæ novam Carmelitarum
Discalceatorum instaurationem deberi . Prætereo cæ-
teros , quos instaurati Carmeli historiæ cum laudibus re-
ferunt , & quos nihil sigillatim opus referre ; cum , licet

Author
notar.
in Epist
16. D.
Ther.

D.The-
ref. Ep.
16. ad
Banne.

Author
notar.
in Epist
16. D.
Ther.

alioquin scientiâ , & pietate , ceterisque dotibus clari , nihil majus habeant , & unâ re pares sint , quod non inutilem suis laboribus suis studiis Tibi operam contulerunt . Et sane quoties de Te , ô DIVA VIRGO THERESIA , agitur , ubique Dominicani occurrunt , aut se se ultro offerunt , aut non inviti vocantur . Si à sacro quæstorum officio viri diligendi sint , qui de Therese Virginis scriptis judicium ferant : Dominicus Bannes totâ Hispaniâ , totoque orbe celebris , & Ferdinandus de Castello , Regi à Concionibus , diliguntur , singulari , inquit historia Carmeli , numinis providentiâ , ne in Divæ Virginis defensione unquam Dominicani deessent . Si à D. Virgine libri scribendi sint : author est Petrus Ibagne ut suæ vita seriem scribat ; Garcias Toletanus , circum paucis nobilitate , doctrinâ , pietate , & rerum experientia componendus , ut scriptam capitibus distinguat : Dominicus Bannes , ut Tractatum de perfectione consequenda edat . Si Commissarij nova institutionis monasteria visitandi causâ præficiendi sint : prælaudatus Garcias Toletanus , ipsique non impar Ioannes delas Cuenas præficiuntur . Sed parum erat allaborare Dominicanos , totisque viribus amantissimis Therese Discipulis opem impendere : noluit D. Dominicus Parens suas partes deesse , & ne cui dubium foret , huic Provinciae suorum filiorum gerendæ incumbere , luculento miraculo comprobavit . Quoties hi , qui Tibi jam , ô DIVA VIRGO , parebant , & novam instaurationem omnibus artibus , totisque studiis promovebant , Commissarios à Rege destinatos convenirent ; aderat egregia formæ catulus , qualem in insignibus D. Parentis Dominici pingunt , & qui colore ipsius Ordinis habitum referret : hic parvis motibus , & ad blandiendum compositis , euntibus præibat , & versa identidem facie veluti vocaturus , viam quâ iturierant demonstrabat . Quis post hæc , futurus est Dominicanorum sensus , quorum parens D. Dominicus , partitis

inter

Historia
Carm.
discal.
part. 2.
lib. 6. c. 9

inter suos tuosque curis , quæcunque ad Te spectant ad
se etiam pertinere , eorum solicitum esse miraculis com-
probavit . Pergunt Te colere , ó DIVA VIRGO , affectu
& passione foror ; & inter Divos receptam , non in His-
paniis solum , sed & in Galliis , & qua latè in orbe pa-
tet Dominicanorum Familia , Te laudibus celebrat ,
& suo etiam jure debitum patrocinium reposcit . Per-
gunt initum tot obsequiis olim servare fœdus ; atque
bujus operis nuncupationem , confirmati iterum & nun-
quam solvendi fœderis argumentum esse volo . Et sa-
ne hoc amicitiae demonstranda genere tuos præivisse fa-
teor , & pene in video : cum & Complutenses Philosophi ,
& Theologi Salmanticenses , suos labores Theologicos
non alteri quam D. Thomæ consecrarint . Hæc inter nos
studia obsequendi fervere decet ; certari vicissim officiis ;
& Carmelitas D. Thomæ Angelico , & Dominicanos
D. Theresia Seraphicæ supplicare . Atque hoc etiam
obsequium Tibi à nobis vendicasti ; noluisti enim tuos
alibi , quam in D. Thomæ doctrinam baurire . Sed
quam magnorum virorum accessione Scholam ipsius il-
lustrasti ! Quot enim & quam egregij Theologi , quo-
rum operam nobis amuli invideant , in D. Thomæ il-
lustrando sudarunt ! Quamprimum in nostram Scho-
lam ingressi sunt , cœperuntque D. Thomam & audire
& defendere ; non habuit Angelicus Doctor fortiores
pugiles , nec acriores vindices adversarij persenserunt .
Quantum laudis consecuti sunt in eo scribendi genere
Complutenses Philosophi , quibus non alij puriorem D.
Thomæ doctrinam tradiderunt , quos elegisse ipse D.
Thomas ut fidelissimos interpretes quorum ore scriptis
que suam mentem , & reconditos sensus ceteris patefa-
ceret , videri possit ? Quid de Salmanticensibus Theolo-
gis dicam ? quibus vix ullum S. Thomæ amulum in-
genio , diligentia , soliditate parem reperiire est ; quos
magis pertimescere schola Thomistica debuisset , & acrio-
ri impetu majori robore pugnantes persensisset : & ne

quid prateream, quos suam Scholam instituere, seque se-
quenda sententia authores constituere potuisse non du-
bitaverim, nisi praeuentem Angelicum Praeceptorem se-
qui, & sua parentis jussis astricti, & sua erga D. Tho-
mam reverentiā sponte adducti, maluissent? Sed
quid de Philippo à sanctissima Trinitate dicam, viro
suo gradu dignissimo, & ad supremum Congregationis
Italicae regimen enecto, in quo pietas & scientia decer-
tent, dubium quae palmam ferat: & cui, editis Philo-
sophiā, utrāque Theologiā, Scholasticā & Mysticā,
Historiā, aliisque cedro dignis operibus, unus scribenda-
rum rerum finis, quae virum religiosum deceant, finem
scribendi fecisse videatur? Sed quid de ejus decessore Do-
minico à sanctissima Trinitate, viro pietatis eximiae,
ingeniique felicissimi, qui hujus etatis scriptores omnes
provocare possit, insigni opere, cui potiori jure Biblio-
thecae titulum fecerit, quam Diodorus ille, qui apud
Græcos nugari desit & ~~BIBLIOTHECA~~ historiam suam inscrispit:
Plinius
in Pref.
ad hist.
natura.
cum Bibliothecas integras Tomis septem exhaustisse di-
xeris, quibus Theologiā omni quā latē patet, Scho-
lasticā, Theticā, Polemicā, Methodicā, Symbolicā,
Mysticā, comprehensā, nihil ceteris inre Theologica
reliquum fecit? Sed quid de Blasio à Conceptione, qui
unam duntaxat Metaphysicam, & brevem Ethicen
scribere visus est, ut aliarum partium desiderium exci-
taret, & ostenderet quid in augenda & illustranda lit-
terarum republica potuisset, nisi solitudinis amor virum
religiosum à scribendo retraxisset? Pratereo ceteros qui
tantum in illustrando D. Thoma laborarunt, ut non
iis minus quam ceteris discipulis quos ejusdem instituti
cum suo Magistro professio ad ejus defensionem provo-
cat, spes omnes sua doctrinæ defendenda demandasse
credatur: & qui in ejus Schola, sola antiquitate infe-
riores, nihil ceteris eruditione, & in Magistrum obser-
vantia majus concedant. Verum injurius esse &
male mererer de præclarissima Familia, magnamque par-

tem gloriae instaurati Carmeli filerem, si clarissima hū-
jus instituti & Theologiae Mystica lumina praterirem,
Ioannem à Cruce, & alterum Ioannem à Iesu Maria,
nulli nisi Tibi, ô DIVA VIRGO, cælestium verum co-
gnitione, amore comparata, inferiores; & qui jactu-
ram commentariorum quos in sacrum Epithalamij can-
ticum scripseras, maximo Christianæ religionis & pietatis
emolumento repararunt, scriptis commentariis; qui-
bus spem omnem divinius explanandi cælestes delicias
animæ ad sponsæ divini Verbi dignitatem evectæ, cæte-
ris abstulerunt. Sed quid de Theologia Mystica scri-
bendum super sit post luculentissima opera Ioannis à
Cruce, ascensum in Montem Carmeli, obscuram no-
tarem, amoris flammam, quibus nuper Ludovicus à
sancta Theresia, vir eximiae pietatis & paris eruditio-
nis, qui in virtute scientiam ministrat, luculentam de
unione Dei cum anima tractationem adjunxit. His
duntaxat similia sunt, ceteraque ejusdem argumenti
longe superant, quæ alter Ioannes à Iesu Maria scrip-
sit, Theologiam Mysticam, Epistolam Christi ad ho-
minem, artem Deum amandi. Non dubitabo hac cla-
rissima Carmelitarum discalceatorum instituti lumina
inter etiam nostræ Scholæ ornamenta reponere: neque
enim erit unquam, ut sanctissimæ Familia domestici,
apud nos extranei habeantur; adeo jus in nostram
Scholam D. Parentis Theresiæ Familia sibi vendicat,
& inviolabile utriusque instituti fœdus, junctis mutua
charitate animis, utriusque gloriam & communem &
individuam effecit. Et sane si Theologiae Mystica tra-
ctatio nostris pene intacta fuit, Carmelitis discalceatis
relinquebatur, quos expectasse videbamur, ut tanto-
rum virorum ore D. Thomam Mysticam Theologiam
edocentem audiremus. Sed hac omni um, ô DIVA VIRGO
THERESIA, tuorum filiorum opera, & in D. Thoma
illustrando suscepti labores, Tua sunt & singularia in
nos collata beneficia: & mihi audire video Angelicum

Aquinate nolle alteri quam Seraphicae Virgini hoc
opus nuncupari , velut in argumentum gratianimi quod
tantorum virorum accessione , Scholam ipsius auxeris
& illustraris. Igitur Magistro obtempero , atque hoc
qualecumque opus Theologicum Tibi , ô DIVA VIRGO
THERESIA , clarissimi Carmelitarum discalceatorum
instituti sanctissima Parens supplex offero : tum ut lon-
gam , & si faveas , apud posteros duraturam , Tuarum
virtutum & sapientiae commendationem : tum ut novam
Tuæ cum nostra Familia antiqui fæderis confirmatio-
nem : tum ut grati animi ob Complutensem & Salman-
tensem in D. Thomam congregatas laudes , collataque
studia , testificationem. Atque utinam hanc laboris mei
mercedem referam , ut intelligas , & quâ mei libri spar-
gentur , totique orbi palam faciam ; quam Tuas virtu-
tes tum ipse tum Dominicani omnes suspiciant , quo Te
affectione colant , quâ Te veneratione prosequantur.

